

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕД

ОРГАНЪ
на Българския Лозарски Съюзъ
СОФИЯ

„REVUE DE VITICULTURE“
„VEINBAU REVUE“
à Pleven — Bulgaria.

Годишенъ абонаментъ 50 лв.
Редакция и администрация — Плъvenъ.

Редакторъ-уредникъ: Г. К. Червенковъ.
Редакционенъ комитетъ: проф. Н. Недѣлчевъ, И. Хр. Мжиковъ и В. Стрибърни.

ДЪРЖАНИЕ: 1) Предстоящия XV Лозарски конгресъ; 2) Неоправдано — Д. Б.; 3) Нашиятъ гроздоизносъ — Георгиевъ; 4) Лозарството въ Гърция — проф. Недѣлчевъ; 5) Приложение на изкуствения студъ и пр. — Георгиевъ; 6) За избора и съхранението на лозовия посадоченъ материалъ — П. Костовъ; 7) Продължително запазване на десертни грозда и пр. — Л. Ценовъ; 8) Наложителна работа въ избата презъ зимата — Ив. Добревъ; 9) Изъ практиката и новости; 10) Пропаганда на виното; 11) Положението на пазаря; 12) хроника.

Предстоящия XV Лозарски конгресъ.

Отъ наредбитъ на властта по организирането на професията се вижда, че Българския лозарски съюзъ ще бъде запазенъ и подпомогнатъ, като обща организация на българските лозари. Навѣрно до края на м. януари 1935 г. ще бъде уредено положението му и презъ февруари свиканъ конгреса.

Българския лозаръ едва пониса настоящата криза въ виненото производство, но така, както усилено и безсистемно върви засаждането на десертните лозя, не ще е далечъ деня, въ който ще имаме надпроизводство на десертно грозде. Затова тазъ годишния конгресъ има да се занимае и изкаже по много важни въпроси, засегащи бѫщащето на лозарството, като: ползата и спѣнките отъ монопола на спирта и пр., ограничение безразборното засаждане на нови лозя, реглментиране на търговията съ грозде, организиране на вѫтрешните пазари и намиране на нови външни, уреждане и гарантиране на транспорта на гроздето и др. въпроси, които обуславляватъ доброто бѫщаще на лозарството като масовъ народенъ поминъкъ.

Затова, лозари, гответе се за конгреса, като сглѣстите редоветъ си, проучите въпросите и се явите масово на конгреса, за да защитите и подтврдите къмъ напредъкъ поминъка си.

Г.

Д. Б.

Неоправдано.

На 25 до 28 октомври т. г. се състоя въ *Безие* (Франция) вторият конгресъ на медицитъ, приятели на виното. Конгресът е бил подъ почетното председателство на Гас. Думергъ — министъръ-председател и бившъ председател на французската република и действителното такова на министра на земедѣлието м-р Queuille.

Съществената работа на конгреса, споредъ издадената за целта програма е била:

Презъ първия денъ разни съобщения отъ французки и чуждестранни професори и презъ втория денъ, въ медицинския факултетъ на Монпелийския университетъ, конфириране върху непознатите сили на виното — слънчево могъщество, радио-активност, витамини и пр.

На конгреса бѣха поканени отъ България, секретарът на Централния комитетъ за гроздето и гроздовия сокъ, този на Централния комитетъ за виното, проф. Недѣлчевъ, секретарът на Българския лозарски съюзъ и др.

Всички поканени лица нѣмаха възможность да се отзоватъ на поканата. Отъ друга страна, голѣмата важност на въпросите за разглеждане налагаше България да участвува на конгреса чрезъ свои представители.

По тази именно причина, още презъ м. юли се опредѣлиха членовете отъ лѣкарската група при комитета за виното, г. г. дръ П. Костовъ и дръ Маноловъ да взематъ участие въ конгреса.

Тѣ като дръ Костовъ направи предварителни съобщения върху действието на гроздето и виното, които учредителния комитетъ на конгреса е добре преценели, той и дръ Маноловъ получиха отъ Парижъ лични билети за пътуване до *Безие* и обратно.

Благодарение постѣпенно на Дирекцията на земедѣлието при Министерството на народното стопанство, подъ чийто патронажъ сѫ поменатите два централни комитета (за гроздето и виното), на делегатите се издадоха паспорти по съкратената процедура, Б. Н. Банка имъ даде нужната чужда валута и дръ Маноловъ получи отъ Дирекцията на труда, подъ чието ведомство е на служба, нуждния задграничъченъ отпускъ.

Като участъковъ лѣкаръ на с. Бояна, дръ П. Костовъ трѣбваше да получи разрешение за отпускъ отъ Главната дирекция на народното здраве. За голѣма изненада последната му съобщава чрезъ областния лѣкаръ, че такъвъ не му се разрешава. Личните и подробни обяснения на дръ Костовъ предъ директора на народното здраве, отъ кого се свиква конгреса, каква е задачата му, защо именно той и

д-ръ Маноловъ сж опредѣлени отъ централнитѣ комитети за гроздето и за виното да взематъ участие въ този конгресъ и пр. не измѣниха първото решение на Дирекцията на народното здраве. Безрезултатни останаха и постѣжките на Българския лозарски съюзъ предъ министра на вѫтрешните работи и народното здраве за по-обективно разрешение на въпроса за отпуска на д-ръ Костовъ.

Изглежда, че въ Дирекцията на народното здраве се много боятъ отъ всѣки конгресъ, въ който има да се изнасятъ наблюдения и проучвания върху виното и др, спиртни напитки, щомъ не изхождатъ отъ въздържателни срѣди.

Боятъ се дори отъ обективната работа на единъ конгресъ, подъ председателството дори на единъ Думергъ, който е носиль и носи до преди нѣколко дена тѣжестите на управлението на своя велики народъ и винаги е ималъ високото съзнаніе за отговорността за дѣлата си.

Боятъ се отъ научната работа на свои колеги, чиято цель е да хвърлятъ свѣтлина върху единъ въпросъ, съ който тѣй много се злоупотрѣбява.

Лозарите отъ толкова години насамъ слушатъ да имъ се говори, че произвеждатъ отрова за себе си и за близките си.

Тѣ искатъ да знаятъ, дали това е наистина така, или тѣхното производство е противоотрова, когато се употребява правилно. Искатъ да знаятъ, дали тѣ съ своя непосиленъ, но тѣй слабо възнаграденъ трудъ сж наистина престѣжници или скромни труженици за икономическото благосъстояние на страната.

Зашо имъ се отнема тази възможност? Защо не се разреши на единъ медикъ, който силно се интересува отъ въпроса, да присъствува на конгреса на други медици отъ много други страни и да чуе резултата отъ тѣхните наблюдения и проучвания?

Най-после, това не интересува само лозарите, то трѣбва да интересува най-много ония, които смѣтатъ, че сж призвани да бдятъ за здравето народно.

Науката не е казала още последната си дума. Никога до сега лѣкарски конгресъ не се е произнесълъ противъ употребата на виното. Не е ни най-малко оправдателно тогава, на този тѣй важенъ за народното стопанство въпросъ да се гледа съ предубеждение.

Професионалните съюзи и кооперативните централи щѣ играятъ вече решителна роля при разрешението на стопанските въпроси. За това лозарите трѣбва да се наредятъ въ своя **Лозарски съюзъ** и новообразуваната **Кооперативна Централа на лозарите въ България**.

Сведения и упътвания да се искатъ отъ „**Коопер. Централа на лозарите въ България**“, „**Ст. Караджа**“ № 7 – София.

Ив. Георгиевъ
Гл и-ръ и председ. на Върх. контр. комисия по износа на грозде, овоция и зеленчуци при М-вото на нар. ст-во

Нашиять гроздоизность.

Между хигиенистите владѣе пълно единодушие върху високите качества на гроздето, като ценна и диетична храна. Пропаганда за увеличаване консумацията на този превъзходен плод се върши въ всички страни, лозарски и не. Имаме всички основания да разчитаме, че тази пропаганда ще успѣва, тъй като, за сега, консумацията на гроздето въ големите държави е още слаба. На глава годишно въ Франция е 2 кгр., въ Германия — 3 кгр., въ Англия — 4 кгр., въ Италия — 12 кгр., въ С.-Щати — 14 кгр., въ България — 20 и т. н.

България притежава, щастливо съчетани, необходимите условия да произвежда най-доброто качествено грозде за износъ. Това обстоятелство обръща вниманието на всички среди, и налага целесъобразни мърки, за да стане този износъ единъ траенъ фактъ въ нашата национална икономия.

Благодарение на благоприятните природни условия и на своевременно взетите държавни мерки, нашият гроздоизносът отъ година на година прави значителни скокове. Неговиятъ развой се вижда отъ следните таблици:

Развой на българския износъ на грозде

Години	Вагони	Килограми	Лева
1926	32	155,468	—
1927	102	562,336	—
1928	170	952,133	—
1929	352	2,112,486	—
1930	452	2,714,150	—
1931	1,298	8,305,088	31,110,880
1932	1,556	9,057,144	58,798,269
1933	2,012	12,072,000	132,792,000
1934	3,740	21,509,230	200,000,000

Износъ на грозде въ вагони презъ 1931, 1932, 1933 и
1934 години по производителни пунктове

	1931 г.	1932 г.	1933 г.	1934 г.		1931 г.	1932 г.	1933 г.	1934 г.
Пловдивъ	35	114	169	210	София	2	—	—	1
Кричимъ	67	213	448	775	Ръждавица	1	—	—	—
Пазарджикъ	3	6	5	13	Кюстендиль	2	—	—	—
Ст.-Загора	4	4	38	50	Видинъ	17	—	—	—
Н.-Загора	2	16	—	58	Ломъ	2	—	—	—
Дсеновградъ	9	18	54	32	Бойчиновци	4	—	—	—
Чирпанъ	3	52	111	130	Видболя	1	—	—	—
Стралджа	2	—	—	—	Ребърково	1	—	—	—
Сливенъ	5	—	2	—	Черв.-брѣгъ	4	—	—	—
Сарамбей	1	—	1	—	Плѣвенъ	20	56	195	295
Керменли	1	—	—	—	Левски	1	—	—	—
Драгоманъ	1	20	—	—	Свищовъ	11	15	48	55

Павликени	29	72	149	268	Ихтиманъ	—	4	—	—	
Лесичери	2	—	—	6	Мездра	—	1	—	—	
Ресенъ	4	26	52	115	Каспичанъ	—	1	—	5	
Г.-Орѣхов.	38	12	79	200	Бѣлово	—	—	1	—	
Лѣсковецъ	169	16	158	290	Ловечъ	—	3	11	—	
Русе	50	79	94	197	Соколово	—	2	4	—	
Дебелецъ	4	—	5	9	Джамбазито	—	4	—	—	
Търговище	5	17	1	23	Казанлѣкъ	—	1	—	—	
Шуменъ	4	12	4	136	Попово	—	1	—	—	
Козаревецъ	7	—	6	11	Фердинандъ	—	5	—	—	
Преславъ	43	221	136	231	Орѣхово	—	4	31	—	
Варна	94	177	89	205	Враца	—	3	—	—	
Свиленград	—	1	2	—	Боровци	—	1	—	—	
Гурково	—	3	5	13	Дупница	—	1	—	—	
Катуница	—	2	—	4	Сухиндолъ	—	—	1	—	
Марица	—	1	—	—	Борисовгр.	—	—	4	—	
Трѣмбешъ	—	4	7	10	Поликрайще	—	—	14	—	
Камено	—	1	—	—	Шишковци	—	—	1	—	
Черв.-вода	—	36	1	2	Бѣлена	—	—	3	—	
Бургасъ	—	36	—	32	Хасково	—	—	4	—	
Свѣбода	—	2	8	1	Пордимъ	—	—	2	—	
Бѣла	—	1	2	3	Книжовникъ	—	—	9	—	
Стражица	—	13	20	31	Ямболъ	—	—	1	—	
Иваново	—	1	—	1	Дрѣново	—	—	1	—	
Папазлий	—	1	—	—	Николаево	—	—	2	—	
Две-могили	—	2	—	3	Разградъ	—	—	3	—	
Лйтосъ	—	7	—	5	Осмаръ	—	—	4	—	
Провадия	—	2	—	—	Търново	—	—	1	—	
Состичене	—	1	—	—	Разни	—	—	53	—	
Д.-Чифликъ	—	13	—	9		Всичко	649	1262	2012	3740

Износъ на грозде по консумативни пунктове за последните четири години. — Вагони

Г е р м а н и я	1931 г.	1932 г.	1933 г.	1934 г.	1931 г.	1932 г.	1933 г.	1934 г.	
	Боденбахъ	25	390	222	586	Касель	—	2	
Подмоклий	11	1	219	235	Бишозель	—	1	—	
Лайпцигъ	25	41	129	228	Рифелдъ	—	1	—	
Берлинъ	143	182	123	550	Полклофъ	—	1	—	
Бреслау	17	36	84	135	Фолкнофъ	—	1	—	
Мюнхенъ	4	14	82	254	Бикстофеzi	—	1	—	
Дрезденъ	26	43	82	215	Балбергъ	—	1	—	
Хамбургъ	18	41	65	92	Дюселдорф	—	1	14	
Кьолнъ	—	12	35	47	Есенъ	—	1	—	
Хемницъ	4	15	23	41	Кандарцинъ	—	1	—	
Пасау	—	—	3	20	Плауенъ	—	6	4	
Щетинъ	—	—	14	37	Одербергъ	—	4	1	
Франкфуртъ	1	—	10	46	Халле	—	—	19	
Кьонигсбергъ	—	—	11	17	Брауншвайг	—	—	5	
Карлсруе	—	—	7	10	Салцбургъ	—	—	23	
Шутгартъ	—	2	10	25	Фолкенау	—	2	—	
Зеербрюке	—	—	9	42	Ерфуртъ	—	—	6	
Хановеръ	—	—	7	16	Вуперталъ	—	—	3	
Магдебургъ	—	—	7	26	Дортмундъ	—	—	3	
Кьолбергъ	—	—	6	—	Хинденбург	—	—	2	
Бременъ	—	—	5	16	Опели	—	—	7	
Гьорлинцъ	—	—	5	—	Теплецъ	—	—	3	
Нюринбергъ	—	4	—	—	Ербетенъ	—	—	1	
Данцингъ	—	4	13	—	Цвикау	—	5	2	
Манхаймъ	—	1	—	—		275	803	1,192	2,751

Австрия.

Виена	285	321	378	395
Салцбургъ	2	—	8	—
Линцъ	—	—	1	—
Вилахъ	—	—	2	—
	287	321	389	395

Полша.

Варшава	43	23	67	96
Катовица	—	—	31	18
Лъвовъ	—	—	25	—
Лодзъ	2	1	15	6
Краковъ	—	—	2	7
Гдиня	—	—	—	2

Англия.

Лондонъ	—	—	2	5
---------	---	---	---	---

45 24 140 129

Белгия.

Чехия.				
Прага	35	66	74	155
Бърно	—	—	5	12
Пилзенъ	—	—	4	4
Злинъ	—	—	1	—
Тетшенъ	—	—	13	—
Бохумникъ	5	—	4	22
Парконъ	—	—	—	1
	40	66	101	194

Брюксель — — 6 13
Отправени за разни страни — 53

Всичко. 649 1262 2012 3740

Забележка. Отъ показаните данни за 1934 год. износътъ въ хладилни вагони, включень въ тяхъ, се разпределя:

a) Хладилни вагони „Алтекъ“.

За Берлинъ 4 вагона — 77,000 кгр.
За Зеебруке 2 " — 34,858 "

b) Въ обикновени хладилни вагони
За Виена 1 вагонъ 10,800 кгр.
За Подмокли 1 " — 10,210 кгр.
За Мюнхенъ 1 " — 10,000 кгр.

Швейцария.

Буксъ	1	2	145	157
Цюрихъ	1	14	22	40
Базель	—	31	11	1
Бернъ	—	—	4	1
Женева	—	—	—	1
	2	47	182	200

Отъ статистическите данни, изложени до тукъ, всъкиму става очебийно бързото разрастване на нашия гроздоизносъ въ всъко отношение. Това тръбва да ни радва, но същевременно тръбва да ни наложи повелителния дългъ да направимъ една щателна преоценка на факторитъ, играещи роля при нашия гроздоизносъ, за да предвидимъ възможното му увеличаване и да вземемъ своевременно всички мѣрки за постигането му.

(Следва).

Проф. Н. Недѣлчевъ.**Лозарството въ Гърция.**

(Продължение отъ кн. 8 и край).

Известно усъвършенствуване представлява бетонирането на площадкитъ. Гроздето, разслано върху цимента, се запазва чисто и съхне по-бързо.

Сушенето на слънце може да стане като гроздето се постави въ плитки сандъчета съ дъна отъ телена мрежа, обикновено съ крачка. Тези отворени сандъчета иматъ размери, напр. 0,70 м. на 1,50 м.. Презъ време на сушенето работниците, съ помощта на гребла ронкатъ гроздовете, изхвърлятъ чепките и обръщатъ зърната. Щомъ стафидите сѫ готови, тѣ се пресъзватъ презъ решето, за да се прочистятъ отъ опашките и полѣпналата по тяхъ прѣсть, следъ което

се поставя въ торби или се складиратъ на купъ въ нѣкое помѣщение, кѫдeto отъ време на време ги обръщатъ.

Най-добрите стафиди се получаватъ при сушенето на сънка. Този имено начинъ се препоръчва на производителите и все повече се възприема. Сушеното на сънка грозде добива хубавъ, абаносово-черенъ цвѣтъ, запазва еластичността си и аромата си.

Този начинъ на сушене става или подъ покриви, въ силно провѣтриви мѣста, като гроздето се поставя въ касички, които се нареждатъ на нѣколко етажи или на специално построени етажерки, надъ бетонирани площащи. Етажерките сѫ широки 3—4 метра, съ различна дължина. Презъ всѣки 30 см. сѫ опънати хоризонтално телове, които сѫ отдалечени единъ отъ другъ 3 см. и образуватъ етажи. По теловете се окачватъ гроздовете за сушене на сънка. Покривътъ е направенъ отъ нагъната на улеи ламарина. Отъ страни има завеси отъ мушама, които при добро време сѫ събрани, а въ случай на дъждъ се разпъватъ и предпазватъ гроздето отъ измокряне. Поставеното на сънка грозде съхне въ продължение на около 20 дни. Следъ изсъхването, стафидите се отнасятъ въ антрепозитите за сортиране. Така сушеното грозде се ценятъ по-скжпо отъ това, сушено на слънце.

Единъ килограмъ стафиди се получава отъ 3—4 кгр. прѣсно грозде.

Сушенето на гроздето отъ сорта Султанина става по сѫщия начинъ, само че предварително прѣсното грозде се държи въ основенъ разтворъ, за да се умъртви ципата и по този начинъ да се улесни изпарението. Алкалниятъ разтворъ се приготвлява отъ калиевъ карбонатъ (въ Гърция продаватъ за целта единъ специалитетъ). Гжстотата на разтвора трѣба да бѫде 70 Боме. Гроздето се държи въ този разтворъ около 3 минути. Алкалниятъ разтворъ се поставя въ чебуъ. Гроздето се насила въ специални металически кофи, които се втапятъ въ чебура. Кофата се оставя да се отцеди, следъ което гроздето се нарежда.

Получените отъ Султанина стафиди се отнасятъ отъ производителите въ специални антрепозити, каквито има въ всѣки производителенъ центъръ. Тамъ тѣ се подлагатъ на различни манипулации. Страфидите се прекарватъ най-напредъ презъ машини, които ги промиватъ съ вода. Мокрите стафиди се поставятъ въ специални камари, кѫдeto ги подлагатъ на сърень двуокисъ, който ги избѣлва и въ сѫщото време стерилизира. Така третираните стафиди се прочистяватъ на ржка, опакованы се въ касички и се разпращатъ въ търговията.

Единъ декаръ Султанина въ с. Киато дава до 1000 кгр. стафиди, които пресмѣтнати по дневната стойност на стафидите правятъ 12,000 драхми бруто доходъ. Единъ декаръ лозе съ Султанина на плодъ се продава въ с. Киато къмъ 30,000 драхми.

Културата на десертните грозда е развита главно въ о-въ Критъ и околностите на гр. Патрасъ. Въ самата Гърция гроздето се консумира въ голъмъ размѣръ, както е и у насъ. Въ Волосъ, напр. се предлагаше Султанина на дребно по 6 драхми (по-малко отъ 6 лева) стара ока. При такава низка цена, естествено е, че ще се пласира грозде въ голъмо количество.

Гърция прави редовно и износъ на грозде за чужбина. До 1928 год. износът е билъ насоченъ главно за Египетъ и то предимно отъ о-въ Критъ. Този о-въ изнася едно грозде на име *тахтасъ*, което наподобявало Афузъ-Али, обаче, въ стара Гърция не можахъ да го видя. Отъ 1928 год. Гърция започва да прави опити да изнася грозде за централна Европа, на сѫщите пазари, кѫдето изнасяме и ние. Въпрѣки, че тя е поставена при по-нѣблагоприятни условия отъ насъ, нейниятъ износъ прогресира.

Афузъ-Али въ Гърция узрѣва презъ втората половина на м. августъ, следователно износът съвпада съ голъмите горещини. Разстоянието отъ износните пунктове, Патрасъ и други, до пазарите на централна Европа е по-голъмо отъ това на нашите износни пунктове. Друго едно неудобство се сѫстои въ това, че желѣзоплатните линии въ Пелопонезъ не сѫ нормални, а сѫ по-тѣсни. Не е за чудене, че гръцките грозда, при подобни условия даватъ по-голъма авария отъ нашите. На самото място, обаче, по вънкашностъ гръцкото Афузъ-Али съперничи съ нашето. Гръцката държава е взела мѣрки да достави хладилни вагони за износъ на грозде. Държавата полага голъми грижи за увеличаване на износа, като самата Земедѣлска банка изнася сѫщо грозде, едновременно съ частните износители.

Самиятъ износъ става съ приспособени вагони, като опаковката се извѣршва въ холандски щайги, направени отъ чамово дѣрво. Подборът на гроздето е много строгъ. Избира се само екстра качество, като се изхвѣрля голъмъ шкартъ. Голъмиятъ шкартъ се дължи и на повредите на гроздовия молецъ, който тамъ прави голъми пакости.

Презъ 1929 год. износът на троците само за централна Европа (значи безъ Египетъ) е възлизалъ на 54,399 кгр. на стойност 207,650 драхми.

Презъ 1933 год. общиятъ износъ на грозде отъ Гърция е билъ 14,082,004 кгр. за 37,987,489 драхми, отъ които 9,090,753 кгр. на стойност 16,445,993 драхми е билъ за Египетъ, а останалото — 4,991,251 кгр. на стойност 21,541,494 драхми, е било отправено за централна Европа и Англия. Износът е билъ разпределенъ по следния начинъ.

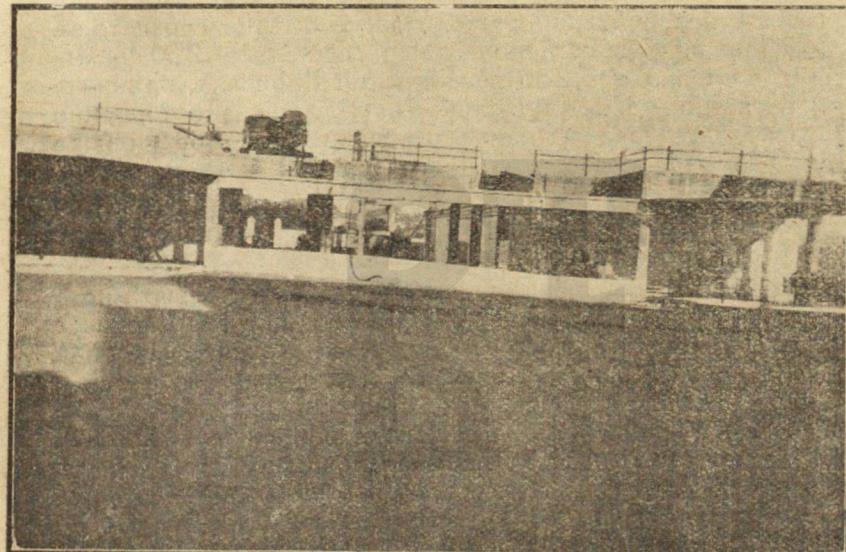
За Германия — 1,066,230 кгр. за 6,071,032 драхми. За Австрия — 1,793,703 кгр. за 7,346,489 драхми. За други страни (Чехия, Полша, Швейцария и пр.) 2,116,073 кгр. за 7,818,071 др.

По сортове е било изнесено:

Афузъ-Али — 70%, Султанина — 10% и Тахтасъ 15%.

Като се има предвидъ, че производствените разноски по отглеждането на десертните грозда въ Гърция съ по-ниски от тези у насъ, тъй като тамъ лозята се садятъ по старому, отъ пръчки и не се заравята, близко е до ума, че по производствени цени Гърция има предимство предъ насъ. Отъ друга страна гърците съ известни като много добри организатори и търговци. Ето защо, гръцката конкуренция не бива да се подценява.

Гръцкото винарство е поставено въ техническо и търговско отношение на много високо стъпало. Въ Гърция съ много близко до идеала, къмъ който всъка лозарска страна тръбва да се стреми: дребният лозарь да не бъде винарь, а да

(Фиг. 1).

внася гроздето си за преработка въ голъми обществени изби. Това е почти постигнато въ Гърция. Въ Гърция има две дружества, които съ построили десетки грамадни, модерно наредени изби, които събиратъ гроздата на лозарите въ градове и села. Тези дружества съ: „Гръцко дружество за вина и спиртни питиета“ и „Централно бюро за коринтското грозде“. Първото дружество има изби за 80 милиона литри вино. При всъка почти гара или пристанище има по една грамадна изба. Тези изби съ изключително съ желъзобетонни съдове, като размѣрите на единъ сѫдъ достигатъ до 100 хиляди литри. Централното бюро за коринтско грозде, следъ обстойно проучване, се е спрѣло на единъ общъ планъ, който се приближава до южно-френския, но опростенъ до невѣроятност и струващъ много евтино, къмъ 4 драхми на литьъръ вмѣстимостъ, заедно съ постройката и машинарията.

До като южно-френските изби имат покриви, гръцките нѣматъ дори и покривъ (фиг. 1). Тѣ представляватъ наредени надъ земята желѣзобетонни резервоари отъ по 100 хиляди литри, въ които става ферментацията и съхранението на виното. Избите иматъ два приемателни трата съ мачкачки помпи, които механически мачкатъ и изкачватъ гроздова каша въ желѣзобетонните резервоари. Избите сѫ снабдени съ хладилници, които действуватъ презъ време на ферментацията. Избите сѫ напълно механизирани. Колкото за качеството на виното, достатъчно е да се спомене, че въ поголѣмата си частъ то се изнася за чужбина — Франция, Австрия, Германия и другаде. Износьтъ става съ транспортни бурета. Пълното механизиране и опростяване на избата позволява съ незначителни разходи да се обрне гроздeto въ вино и това вино да се предлага на низки цени — 2·50 драхми литъръ, по-малко отъ 2·50 лева литъръ! Гърция, въпрѣки големите спѣнки на международните пазари за износа на вино успѣва при все това да изнася годишно около 60 милиона литри, а по-рано е изнасяла много повече.

Организационниятъ и търговски духъ на гърците проличава най-добре въ виненото производство. Има какво да се научи въ Гърция, въ това отношение.

Лозарското опитно дѣло въ Гърция е поставено много добре. Най-големата опитна лозарска станция въ Гърция е тази на Централното бюро на коринтското грозде. Тя е била основана презъ 1928 год. съ единъ много широкъ замахъ и не е още напълно довършена. Тя има обширно опитно лозе, кѫдето се извършватъ опити по селекциониране на местните сортове лози, производство на вкоренени лози за нуждите на лозарите (понеже тамъ не се присажда), опити по торенето, рѣзигбата и др. подобни. Въпросътъ съ сушенето на гроздeto се изучва най-подробно. Построени сѫ разни видове сушилни за грозде. Централното здание е модерно наредено съ фитопатологическа секция за анализъ на грозде и вине. Сега се строи грамадна опитна изба. Тази опитна станция прави честъ на гръцкото лозарство. Тя се завежда отъ г. Русопулосъ, сравнително младъ, но енергиченъ директоръ.

Въ заключение ще кажа, че гръцкото лозарство и винарство се развива въ подъ непрекъснатите грижи на държавата, която не се спира предъ никакви жертви за преуспѣването му. Всички мѣроприятия въ тази областъ сѫ обмислени, проучвани и прилагани съ големо постоянство. Въ всички мѣроприятия въ тази областъ има последователност и единство и затова резултатътъ не се дължатъ на случайностъ, а на умно управявана лозарска политика.

Ив. Георгиевъ
ег. ин-ръ М-вото на нар. стопанство.

Приложение на изкуствения студъ при обработката на вината.

Голъмтѣ винарски предприятия въ чужбина, главно въ Франция и въ Италия, въ последнитѣ тридесетъ години използватъ все повече и повече изкуствения студъ за избистряне на младите вина и ускоряване тѣхната готовностъ за наливане въ бутилки за по-удобенъ пласментъ.

Естествениятъ зименъ студъ предизвиква, както се знае, утайване на намиращи се въ разтворено състояние материии въ виното, като: виненъ камъкъ, калциевъ тартаратъ, пектинови вещества, танинъ и др. Това бавно преминаване отъ разтворено въ твърдо състояние на казанитѣ вещества предизвиква размъжтане на виното, което трае до момента на относително пълното стабилизиране на течността.

При естествени условия на съхранение, обаче, това се постига трудно и следъ губене на много време, а не е изключень и рискътъ за заболяване на виното.

Обработката на виното съ изкуственъ студъ се налага, прочее, при разумното упражнение на винарството. Тя цели предизвикването въ удобния моментъ, избранъ отъ стопанна, утаяването на излишните соли, пектинови материии и др. въ винена маса, по начинъ такъвъ, че промъжнитѣ на температурата въ срѣдата да не причиняватъ нататъкъ размъжтане, следствие нови утаечни процеси.

Въ голъмтѣ консумативни центрове на западъ, като Парижъ, Лионъ, Марсилия, Милано и др., продажбата на виното се извършва въ бутилки и малки дамаджанки. Тамъ тѣзи стъклени сѫдове сѫ крайно евтини и отиватъ почти даромъ съ виното и пласментъ му е твърде много улесненъ.

Предлаганитѣ млади бутилкови вина притежаватъ безуокоризненъ външенъ видъ и отличенъ естественъ съставъ. Тѣхната бистрота е окончателна, а съхранението имъ гарантирано, благодарение обработката имъ съ икуственъ студъ преди наливането въ бутилки.

Техниката на тази обработка предполага усъвършенствувана машинария. Избитѣ, кѫдето пристигатъ младите вина сѫ съ капацитетъ около 4,000,000 литри (Марсилия, Парижъ). Тѣ сѫ двуетажни: горниятъ етажъ съхранява грубото вино, а долниятъ служи за извършване на купажирането.

Една показателна таблица, подобна на ония при електрическитѣ централни, позволява да се извършватъ всички прехвърляния на виното съ помощта само на единъ работникъ. Когато грубото вино е купажирано (смесено) съответно, то се изпраща въ хладилното помещение. Тамъ то е охладено чрезъ разливане върху охладителнитѣ батерии, а

следъ това се прибира въ изотермични бъчви, въ специална батерия, побираща 1,000,000 литри, кждето бива охладено къмъ 5°С.

Въ тъзи бъчви виното утайва всички излишни матери. Следъ нѣколко дневно престояване, бистратата течност се декантира. Нататък следва филtrуване съ студени филтри въ специални апарати. Тъзи филтри притежаватъ малка излъчваелна повърхност, за да се намали загубата на студа, а голъма филtrуваща повърхност, позволяваща да се филtrуватъ последователно серия бъчви. Подхранването става съ една помпа, а филтритъ се промиватъ механически, посрѣдствомъ специално приспособление.

Следъ филtrуването, виното минава въ рекуператора, кждето се стопля, изstudявайки грубото вино, циркулиращо въ обратенъ путь. Най-после, виното се изпраща въ резервнитъ и разпределителни бъчви, за да биде налѣто въ бутилки съ помощъга на автоматически машини.

Главната цель, по накратко описаната обработка на виното, е да се предизвика утайването на излишните соли и матери, което става спонтанно презъ зимата. Опитите показватъ, че разтворимостта на солитъ, намиращи се въ виното, зависи отъ скоростта на охладяването и че едно вино, охладено на даденъ градусъ, може наново да се размѣти, охладявайки го пакъ на сѫщия температуренъ градусъ.

Едно охладено вино утайва веднага кристали, но такива оставатъ въ течността въ плаващо състояние, поради микроскопическата имъ величина, и обикновения филтъръ не може да ги задържи.

За да се улесни наедряването на кристалитъ чрезъ съединяване, трѣба да се съблюдава познатото правило: оставяне въ пъленъ покой охладеното вино.

Утайването на дребните микроскопически кристалчета е значително подпомогнато, поради коагулацията на гуменините матери, съдѣржащи се въ излишъкъ у младите вина, която е особено улеснена отъ охладяването.

Последиците отъ така рационализираното охладяване сѫ отъ сѫществено значение. Виното става трайно и устойчиво на физически промѣни; то е кристално бистро; то е оздравено, поради коагулацията на пектиновите матери и всички зародиши; то е узрѣло и придобило известенъ букетъ, поради окислителните процеси. Действително, при низки температури, разтворимостта на кислорода е увеличена, а неговото присѫтствие въ винената маса улеснява процесите на естерификация, на която се дѣлжатъ специалните букети на разните типове вина.

Най-накрая, нека отбележимъ, че виното, чрезъ обработка съ изкуственъ студъ, е освободено отъ частъ отъ желѣзните си соли. Тѣ, въ състояние феро-соли, се намиратъ разтворени въ виното. При погльщане на кислородъ,

при низка температура, феро-солитѣ се окисляватъ въ ферисоли, и се утайватъ. Следниятъ опитъ доказва това:

Проби	Желѣзо въ мгр. на литъръ			Намаление на желѣзото
	Грубо вино	Охладено вино	Охладено и провѣтр. вино	
№ 1	17—	17—	13·5	20·6 %
№ 2	13—	12—	8·5	34·6 %
№ 3	19·5	17—	14—	28—%

Намаление концентрацията на желѣзните соли въ виното посредствомъ изкуствено охладяване придружено съ провѣтряване е една придобивка отъ първостепенно значение за винарската техника. Познати сѫ загубите на стопаните отъ така наречените желѣзни пресичания (синьо — феританатно, и бѣло — ферифосфатно), предметъ на голѣми изследвания въ всички страни.

Студътъ — изкуствениятъ студъ — посредствомъ модернизираната техника, независимо отъ всички придобивки за винарството, премахва по единъ най-хигиениченъ и резултатенъ начинъ причините за желѣзните пресичания въ вината.

Отъ друга страна, чрезъ методични анализи е доказано, че енологическите норми не сѫ застѣгнати въ охладените вина. А това позволява преследване на имитациите и фалшивификациите и на охладените вина, безъ да е необходимо допълнително проучване.

Все пакъ, отъ тази гледна точка налага се избѣгването обработката на вина съ ненормаленъ съставъ. Такива трѣба предварително и съответно да се купажиратъ.

Отъ горните редове може да имаме една бѣгла представа за напредъка на енотехниката въ голѣмите лозарски страни, наши конкурентки на международните пазари. Българското винарство тепърва ще се механизира, чрезъ създаването на голѣмите изби на Б. З. банка. Създаването на една винарска централа на тия изби въ София, кѫдето да се въведатъ всички технически новости, включая и хладилните инсталации, се налага, ако България претендира да излѣзе на международния пазаръ съ свои здрави и добре обработени вина. А това се налага.

Платете си абонамента — единствения приходоизточникъ на списанието, за да осигурите редовното му излизане,

Петър Костовъ
Агрономъ Л. О. Станция — Плевенъ.

За избора и съхранението на лозовия посадоченъ материалъ.

Едно отъ важните условия за силата, плодородието и трайността на лозето е избора на посадочния материалъ. Лозата за посаждане може да се разглежда като семето при житните и др. растения и поговорката „каквото посъешъ, това ще пожънешъ“ е въ сила и тукъ. До като при старото лозарство културата на лозата се изразяваше съ поговорката „бодни пръчка — пий вино“ — следъ филоксерното нашествие и това на оидиума, маната и др. неприятели и болести — горната максима се замъсти съ друга: „или ме копай или ще те закопая“ казва днешното лозе, като подъкопане се разбираят всички нови грижи трудъ и сръдства, които лозаря дава на лозата. Лозата не е едногодишна култура, която при неудача се замъня съ друга. Посадената лоза стои на една ограничена площ съ десетки години и съ задължението да дава грозде ежегодно. Несолучливия изборъ на посадочния материалъ или посаждането на недоброкачественъ такъвъ носи сигурни загуби на лозаря.

Безъ да описвамъ подробно условията, на които тръбва да отговаря материала за посаждане, подчертавамъ, че единствената гаранция за сега си остава контролата отъ страна на държавата,resp. агрономите при Министерството на нар. стопанство. Преди и при посаждане на ново лозе, лозарите да се обръщатъ за съветъ и услуга къмъ тяхъ, защото тъ сѫ длъжни по служба, а и съ удоволствие ще се отзоватъ.

Знае се, че лозата, до като дойде на постоянно място у лозето прекарва две години при специаленъ режимъ, първата година се отглежда изходния материалъ (ръзвици и калеми), втората година облагородената лозичка се поставя въ укоренилището за доотглеждане. Отъ голъмо значение е запазването през зимата, както на дивячките (ръзвиците) и калемите, така и на облагородените лози.

Ръзвиците тръбва да стоятъ въ маточника до момента на тяхната употреба. При този начинъ на съхранение ще се направи една сигурна сортировка на материала като нездоръдлия и лошо гледанъ такъвъ няма да влезе въ употребление — както това става при есенното му събиране. Отъ друга страна ще се спестятъ разходите за изкопаване трапове, превозване пътъкъ и пр. Не е основателно възражението, че времето през пролетта е недостатъчно за направването и разпращането на ръзвиците. Практиката на Варненския общински разсадникъ ми дава достатъчно основание да подържамъ горното становище. Мотива, че есенното прибиране на ръзвиците се налагало поради кражба на материала, е също неоснователенъ, защото съмѣтамъ, че днеш-

ната власт е въ положение да се справи съ досегашните аномалии въ това отношение.

Въпроса за пролѣтната беритба на рѣзниците нѣма да се разреши само съ писане, пожелания и увещаване, а -- по законодателенъ редъ. И време е Министерството на народното стопанство да се намѣси, защото лозарството стана поминъченъ отрасъл на голѣма част отъ населението, а въ нѣкои райони, то е единствения източникъ за препитание.

За предпочтане е брането и на *калемитѣ* да става презъ пролѣтта, но поради опасност отъ измрѣзване, налага се тѣхното събиране да става есень. Въ райони, кѫдето нѣма опасност отъ измрѣзване излишно е събирането имъ презъ есеньта. Съхранението на калемитѣ става по много начини. Най-резултатенъ, обаче, се е указанъ следния: Набранитѣ калеми се навързватъ въ спончета по 50 броя и се поставятъ въ помѣщение, дето не мръзне, (изби, землянки) като се заровятъ въ чистъ пѣсъкъ само основитѣ до 10 — 15 см. Презъ зимата отъ време на време калемитѣ се оросяватъ, за да не изсъхнатъ.

Запазването на *облагороденитѣ* лози презъ зимата става по различни начини. Не всички сѫ за препоръжване; нѣщо повече — мнозинството сѫ нерационални и носятъ загуби и на лозаря и на пепиниериста.

Практиката е показала, че най-лошото съхранение на лозитѣ е поставянето имъ въ трапове години по редъ и заравнянето имъ съ едни и сѫщи материали. Не се препоръжва въобще зазимяването на лозитѣ на открито, кѫдето температурата спада подъ нулата и особено лоша е практиката да се покрива слабо частта надъ спойката. Мѣстото не позволява, а и излишно е да съобщавамъ всички начини на съхранение и недостатъците имъ.

Азъ съмъло препоръжвамъ практиката на пепиниеристите въ с. Типченица, Врачанско, която познавамъ отъ 1924 год. Главния поминъкъ на населението е пепиниерство, кѫдето влагатъ труда си около 300 семейства.

Лозитѣ се съхраняватъ въ избитѣ подъ жилищата. Избитѣ не сѫ вкопани никакъ дълбоко въ земята, а малко въ брѣга, понеже селото е разположено върху склонове. Споменавамъ за устройството на избитѣ въ това село, за да подчертая, че другаде има по-удобни помѣщения за запазване на лозитѣ презъ зимата.

Спончетата се нареждатъ върху пласти пѣсъкъ (най-малко 10 см.), на редове, така като че ли сѫ засадени. Коренитѣ се покриватъ съ пѣсъкъ, а подложките се заравятъ около 5—8 см. Така съхраненитѣ лози се поръзватъ съ вода нѣколко пѫти презъ зимата посрѣдствомъ лозова прѣскачка.

Най-важната грижа тукъ е температурата да не спада подъ нулата и да се поддържа умѣренна влага.

Практиката тукъ ще бѫде най-добрая учитель.

Любенъ Ценовъ

Агрономъ-специалистъ при Областниятъ
инспекторатъ по земедѣлието въ София.

Продължително запазване

на десертни грозда, плодове и зеленчуци и добиване на натурални концентрати отъ гроздовъ сокъ и вина, съ помощта на низки температури.

Въ началото на м. августъ т. г. по инициативата на Министерството на народното стопанство, респ. Дирекцията на земедѣлието и съ ценното съдействие на столичната община, Българското земедѣлско дружество и Общия съюзъ на българските земедѣлски кооперации, се организира първиятъ опитъ у насъ съ масово и продължително съхранение въ хладилникъ на всички десертни грозда и по-ценните плодове и зеленчуци, произходящи отъ различните производителни райони въ страната.

Следъ това, къмъ срѣдата на м. октомврий т. г. се изведе и опита съ избистване и сгъстяване на натураленъ гроздовъ сокъ и подсилване на слаби вина, чрезъ нѣколко последователни замразявания и изцеждания, съ помощта на генератора за приготвление на изкуственъ ледъ и специална центрофуга.

Получените резултати до сега отъ тѣзи опити, дадоха едно ценно указание за възможностите и пожишата, по които ще трѣбва да се насочатъ усилията и срѣбъствата на частните лица, кооперациите и държавата за бързото преуспѣване и разрастване на нашето лозарство, овоощарство и градинарство.

Отъ изследваните 60 сорта десертни и винени грозда, произхождащи отъ Северна и Южна България, до сега можа да се установи една максимална издържливост отъ 1—3 месеца за отдѣлните партиди. Изключение направиха сортовете Афузъ-Али, Димитъ и Резакия, които издържаха $3\frac{1}{2}$ месеца и опита съ тѣхъ продължава.

При плодовете, продължителността на съхранението имъ е следната:

- 1) За крушите отъ 60—110 дни, като опита съ нѣкои сортове продължава.
- 2) За прасковите до 80 дни.
- 3) За 15 сорта ябълки, съхранявани въ продължение на 110 дни, като опита продължава.

При зеленчуките издържливостта е следната:

- 1) За 10 сорта рани и късни домати, внесени въ пълна зрѣлост отъ 45—70 дни.
- 2) За зелените пиперки отъ 60—70 дни.
- 3) За пиперъ-камби до 90 дни.
- 4) За зелето 100 дни, като опита продължава.

Всички гореспоменати опитни партиди грозда, плодове и зеленчуци се съхраняваха опаковани въ щайги отъ 8—12 кгр. бруто при температури отъ 0,5 до 1,5 градуса Ц., 80—88% относителна влажност на въздуха и редовно провътряне на хладилната камера.

Внасянето и изнасянето на опитните партиди въ хладилника ставаше съ предварително постепенно сваляне или покачване температурата на продуктите, съ целъ да се гарантира една по-голъма издръжливост на последните при съхранението или следъ изнасянето имъ на пазаря.

Гореспоменатите цифри, относно издръжливостта на нашите пръвни грозда, плодове и зеленчуци при продължителното имъ съхранение, съ помощта на изкуственъ студъ, съ много насърдчителни и даватъ една пълна ориентировка за възможностите да се разполага съ тъзи така важни хранителни продукти презъ по-голъмата часть отъ годината.

Опитните съ избиствяне и сгъстяване на натураленъ гроздовъ сокъ и вина, чрезъ замразяване и центрофужиране, даде следните резултати:

1) Натураленъ гроздовъ сокъ се избиствя напълно въ продължение на 30—48 часа при температура 0,5—1 градуса Ц.

2) Така избиствения гроздовъ сокъ съ 10% захарност, чрезъ 3—4 последователни замразявания при температури 8—12 градуси Ц. и изцеждане съ специална центрофуга се намалява обемно въ отношение 1 къмъ 2,6—3, а захарното му съдържание се увеличава на 45—55% по Фелингъ.

При този процесъ на сгъстяване, претърпяватъ промъни така също киселините и другите съставни части на гроздовия сокъ, които, обаче, не съ много голъми и отъ естество да повредятъ вкусовите качества на крайниятъ продуктъ. Така получениятъ концентратъ има цветъ, вкуса и аромата на обикновения гроздовъ сокъ, каго е съ три пъти по-голъма сладостъ. Последният има продължителна издръжливост при температура отъ 12—18 градуси Ц., което се дължи на консервиращото действие на голъмиятъ процентъ захар. Отъ получения сгъстенъ гроздовъ сокъ чрезъ разредяване съ вода въ отношение 1 къмъ 3 се получава веднага изходния натураленъ гроздовъ сокъ, но съ по-сладки вкусови качества поради липсата на частъ отъ танина и киселините.

3) Съ огледъ да се получи единъ напълно траенъ концентратъ при температура надъ 20—25 градуси Ц., така получениятъ концентратъ съ 55% закарно съдържание се извари въ продължение на 1 часъ въ вакумъ при температура 40—45 градуси Ц. до намаляване обема на изходния продуктъ съ 40—50% и увеличаване захарността 75—80% по Фелингъ. Така получениятъ концентратъ е съ напълно запазени цветъ и ароматъ на обикновения гроздовъ сокъ, има много голъма гъстота и съ гарантирана трайност при оби-

кновена температура. Чрезъ прибавката на малко желатинъ или луга отъ изварени дюли се получи отлично гроздово пелте, което може да се съхранява както обикновено сладко.

4) При концентриране на вината чрезъ нѣколко последователни замразявания и центрофужирания се постигна едно увеличаване съ 6—8 градуси алкохолното съдържание на последнитѣ.

При тази преработка претърпяха промѣни и другите съставни части на вината, а именно утаяване на винения камъкъ, намаляване на винената киселина и отдѣляне на грубите матери, съ което се благоприятствува избистврянето и увеличава трайността на виното. Чрезъ 2—4 замръзвания и измѣнение обема на първоначалната партида вино въ отношение 1 къмъ 2:2 алкохолното съдържание се увеличава съ 40—50%.

Отъ резултата на направените опити съ съхранението на прѣсно грозде и преработката на гроздовъ сокъ и вина се подчертава значението на изкуствения студъ въ лозарската технология и благодатната роля, която би могълъ да изиграе последния за преуспѣването на нашето лозарско производство.

Стопанската криза, подъ знака на която живѣемъ отъ 1929 год. насамъ, се отрази много неблагоприятно върху нашето земедѣлско производство и пласментата на нѣкои продукти отъ растителенъ и животински произходъ, които бѣха важни износни артикули. Това принуди по-голѣмата част отъ земедѣлските стопани-производители да насочатъ своята усилия къмъ нови обекти за добиване на доходи, на които до скоро не се обрѣщаше достатъчно внимание.

Известно е на всички, че благодарение грижитѣ, които се полагатъ за подобрене на производството и търсене на пазари за нашите прѣсни грозда, плодове и зеленчуци презъ последните 2—3 години експорта на тѣзи продукти се е увеличилъ нѣколко пъти.

Видове плодове и зеленчуци	Износъ въ килограми			
	1931 г.	1932 г.	1933 г.	1934 г. *)
Грозде	3,111,088	6,533,144	12,072,000	21,223,030
Сливи	4,336,000	1,536,000	320,000	1,965,164
Ябълки	130,000	70,000	370,000	75,500
Орѣхи	410,000	720,000	1,760,000	1,174,000
Сушени сливи .	—	—	—	1,500,000
Зеленчуци . . .	318,000	198,000	330,000	587,668

*) Сведенията за 1934 год. сѫ непълни и се отнасятъ до 20. XI. сѫщата година.

Преđь наличността на благоприятната пазарна конюнктура за нашите грозда, плодове и зеленчуци, както на вътрешния, така също и на външния пазари, и отличните почвени и климатически условия въ страната за преуспѣването на тези земедѣлски отрасли, налага се вземането на бързи и навременни мѣрки въ тази насока отъ съответните стопански институти и деятели. Дейността на последните ще се изрази въ работата по подобрението и усъвършенствуването техниката при беритбата, сортировката, опаковката, съхранението, транспорта и преработката на тези така важни и отъ първостепенно значение хранителни продукти. Въ това отношение у насъ е направено твърде малко, а последствията при така бързо увеличаващъ се производство и експортъ могатъ да бѫдатъ катастрофални предъ наличността на голѣмата конкуренция и възискателността на европейския потребител.

Само чрезъ полагане на навременни грижи при производството и пласимента на нашите прѣсни и преработени грозда, плодове и зеленчуци, последните въ едно близко бѫдеще ще станатъ неизчерпаеми източници на блага за народното ни стопанство, които отдавна е имало възможност да бѫдатъ използвани.

Организирането на едно правилно и масово съхранение на нашите прѣсни грозда, плодове и зеленчуци, а така също добиването на гроздови концентрати съ много важни задачи, съ правилното и навременно разрешение на които ще се спасяватъ ежегодно отъ развала грамадни количества растителни продукти гроздовъ сокъ и вина. При днешната усъвършенствувана хладилна техника, като главна предпоставка за разрешаването на горните въпроси се явява машинното и планомѣрно прилагане на изкуствения студъ при съхранението и транспорта на нашите грозда, плодове и зеленчуци.

Чрезъ създаването на хладилни антрепозити на всички голѣми експортни гари, голѣми хладилни депозити въ София и Бургасъ, хладилни складове при плодово-зеленчуковите борси, хладилни инсталации при голѣмите винарски изби и доставката на достатъчно количество хладилни вагони ще се подсигури единъ редовенъ и по-голѣмъ износъ на тези нетрайни растителни продукти, а така също ще се способствува за получаването по-високи цени на последните.

За рентабилността при съхранението на гроздата и сглеждането на гроздовия сокъ и вината, съ помощта на низки температури, ще следватъ още нѣколко статии въ спицанието.

Ив. Добревъ

Н-къ отдѣлъ при Л. О. С. — Плѣвеиъ

Належащи работи въ избата презъ зимата.

Продължителната топла есень даде възможност на вината да довършатъ своята втора ферментация, която толкова по-добре е станала, колкото виното е било на време отдѣлено отъ грубата каль. Болестните микроорганизми, както и самите ферменти сѫ били въ активно състояние. Сега, съ настѫпването на зимата, тѣхната активност намалява. Въ нашъ интересъ е щото съ настѫпването на зимата да спремъ активността на всички микроорганизми, находящи се въ виното, да улеснимъ неговото естествено бистрене въ още останалите мѣтни вина и когато презъ зимата ферментитъ като неактивни се преобрънатъ на спори, то съ настѫпването на пролѣтта да ги отдѣлимъ посрѣдствомъ едно претакане.

Налага се единъ по-строгъ контролъ на вината преди настѫпването на зимата. Преди всичко, е необходимо, да ги преточимъ, за да ги отдѣлимъ отъ кальта, ако има такава; защото се предполага, че тѣ сѫ отдѣлени отъ последната преди единъ месецъ. При това претакане, бѣчвите трѣбва силно да се насимпуратъ или да поставимъ 6 до 8 гр. калиевъ метабисулфидъ на всѣки 100 литри. По този начинъ действието на ферментитъ и микроорганизмитъ спира и виното добива въ късо време идеална бистрота.

При вината, които сѫ болни или показватъ признаки на заболѣли вина, какъвто е случая съ провлѣченитъ или съ преобрънатитъ вина, ще трѣбва да ги излѣкуваме и да ги избистримъ единъ или два пжти. При нѣкой случай, виното ще трѣбва да се филтрира, та по този начинъ да отстранимъ всички микроорганизми отъ него. На преобрънатитъ вина ще трѣбва едновременно да имъ се увеличи танина и винената киселина, за да ги направимъ по-трайни.

Онѣзи вина, които сѫ останали съ слаба сладка жилка ще трѣбва чрезъ често насимпурване, поне два три пжти презъ зимата, да се насимпуратъ, за да могатъ да се запазятъ отъ втора ферментация. Ако това не се постигне и виното си остава все мѣтно, ще трѣбва чрезъ нова ферментация да се превърне и останалата непреферментирала захаръ въ спиртъ.

Презъ време на зимните студове ще трѣбва да се по-грижимъ щото всичките ни вина да добиятъ идеална бистрота и да бѫдатъ отдѣлени отъ тѣхъ всички микроорганизми, защото ако това не се постигне сега презъ зимата, то това по-късно става много трудно, а понѣкога и невъзможно.

Сега презъ зимата ще тръбва да използваме свободното си време и свободната ефтина ржка, за да можемъ да поставимъ всичките вина въ едно добро и сигурно състояние. Нека не се забравя, че виното първите 6 месеца отъ своето съществуване е много промъниливо и ненавременните грижи се отразяватъ много лошо върху неговото бъдеще състояние и качество.

ИЗЪ ПРАКТИКАТА И НОВОСТИ

Н. Хр. Мънковъ

Директоръ Лозар. Училище
Плевенъ.

Опредѣляне болеститѣ по вината.

Въпрѣки мърките, които се взематъ за правилно винарствуване и въ най-добре обзаведениетѣ изби се случва, кога по-вече, кога по-малко, да заболѣватъ нѣкои вина. Това, обаче, не е голѣма беда, ако винаря съ своята бдителностъ б време констатира всѣка промъна и бѣрзо установи съ какво има да се справя.

Лѣкарите казватъ: „правилната и навременна диагноза на болестта се равнява на половинъ излѣкуване“.

Това бихме могли да кажемъ и за болеститѣ по вината. На време забелѣзана и точно установена промъната на дадено вино може да улесни винаря да разпознае какво заболяване се започва и бѣрзо да прибѣгне до съответни мърки за предпазване или лѣкуване.

Пропуснатите моменти често струватъ скжпо, тѣй като виното е деликатенъ продуктъ и всѣко закъснѣване да се поправи се отразява зле на вкуса и трайността му.

Винарската наука и техника сѫ отишли доста напредъ, но въпрѣки това, голѣма частъ отъ нашите винари сѫ съвсемъ неориентирани и безпомощни при най-обикновенитѣ случаи на болестни прояви по вината имъ.

Много винари се ужасяватъ щомъ забележатъ и най-слаба провлачность или незначително потъмняване на нѣкое стъ вината имъ и бѣрзатъ да ги продадътъ, па макаръ и на безценица.

Безспорно, нашите винари, въ голѣмото и мнозинство, иматъ ограничени познания по болеститѣ на вината и, вследствие на това, понасятъ неизмѣрни загуби всѣка година.

За напѣтване и ржководство при опредѣляне болеститѣ по вината може да послужи следващата спомагателна таблица.

За лѣкуване на откритите болести тръбва да се прибѣгва бѣрзо до справочни книги и ржководства по винарството, или до специалистите лозари-винари при околийските агрономства.

СПОМАГАТЕЛНА
за определяне боле-

Име на болестта	Бистрота	Цвѣтъ (боя)
Цвѣтъсане	Нормална, понѣкога съ слаба мжтнота	Нормаленъ
Вкисване	Нормална, случва се едно слабо потъмване	Нормаленъ
Млѣчно вкисване	Слабо млѣчно потъмване	Нормаленъ
Провлачане	Почти всѣкога слабо помжтено	Нормаленъ
Вгорчаване (на червенитѣ вина)	Недостатъчна, често помътено съ кафява материя	Въ началото намалена боя, по-късно кафяниково
Превръщане или пресичане	Очертано помжтване	Нормаленъ или тъменъ
Майнитна ферментация	Понѣкога леко потъмване	Нормаленъ
Черно (тъмно) пресичане	Мастилена	Синкавъ до възчеръ, по-късно тъмно черъ-синкавъ
Кафяво пресичане (потъмняване)	Слабо или по-силно помжтване	Лошъ, червениково-кафявъ до кафявъ
Съроводородно разваляне (Böckser)	Нормална	Нормаленъ
Мишино разваляне (MäuseIn)	Нормална	Нормаленъ

ТАБЛИЦА
сттиѣ на вината

Миризма	Вкусъ	Характерни белези
Нормална, при напред- нало заболяване — плеснява	Въ началото мекъ, по- сле — блудавъ, тжпъ, воднявъ	Повърхността на ви- ното въ бъчвата по- крита съ жълтеника- ва зърнеста покривка
На оцетъ, оцетна ки- селина или оцетовъ етеръ	Неприятно кисель	Повърхността на виното въ съда е почти всѣкога покрита съ една съсемъ тънка, нѣжна, почти про- зрачна белезникава ципица
Най-често нормална, въ напредналь стадий на гранясало масло	Сладогорчивъ, специ- фично възкиセルъ или остро кисель	—
Нормална	Мекъ, особенъ, подо- бенъ на гумовъ раз- творъ, понѣкога сладникавъ	Провлачно, лигаво при изливане се протака
Почти всѣкога нормална	Първоначално нехар- мониченъ, блудкавъ, по-късно горчивъ, че- сто мастиленъ	Отлагатъ се разложе- ни багрилни вещества, като кафяви, хумозни утайки
Нормална	Въ началоно мекъ, но нечистъ, по-късно съ- всемъ нехармониченъ и блудкавъ	—
Нечиста, често на оцет- на киселина (вкиснато)	Сладникавъ, пъленъ, обаче не гладъкъ	Химическата анализа дава забележително високо съдържание на екстрактъ
Най-често нормална	Най-често нормаленъ понѣкога възгорчивъ	Оставено на въздухъ виното често става тъмно като мастило
Съ нечистъ тонъ (ненормална)	Особенъ, напомнящъ на сушени овоция	При червените вина намаление на боята и очертано кафяво помътване
На развалени яйца (съроводородъ)	Неприятенъ, отврати- теленъ	Сърно-оловена реакция
Особенъ, отвратите- лия, на миша урина напомняща	Отвратително и ха- рактерно усещане следъ вкусването	—

ПРОПАГАНДА НА ВИНОТО И ГРОЗДЕТО.

Д-ръ Ив. Маноловъ.

Виното отъ гледище на медицината и хигиената.

За да можемъ обектът въно да се пронзнесемъ за действието на виното върху човѣшкия организъмъ, като сѫществено условие се явява, основното познаване на неговия химически съставъ и естеството на всички съставляющи го елементи. Въ такъвъ случай нека имаме предвидъ и мнението на химицитѣ, споредъ които виното е една твърде сложна течностъ, която анализирана съдържа толкова разнообразни елементи, че намъ е невъзможно да се впусчаме тукъ подробно да описваме и изброяваме. Нека споменемъ и цитираме най-важните отъ тѣхъ:

1. Вода въ една голѣма пропорция.
2. Етиловъ алкоколъ въ пропорция средно 10%.
3. Глицеринъ 4—13 грама въ литъръ.
4. Една серия отъ етерни материи, които опредѣлятъ неговия букетъ — миризма различна за всѣки сортъ вино.
5. Киселини, карбонена, оцетна, лимонена и др.
6. Една доста значителна пропорция отъ танинъ, повече въ червенитъ по-малко въ бѣлитъ вина.
7. Виненъ камъкъ въ пропорция 1—3 грама за литъръ.
8. Различни соли, фосфати, карбонати.
9. Частица отъ иодъ, желъзо, мanganъ, магнезий и др.
10. Витамиини. — Мадамъ Лучия Рандоанъ и г. г. Лесне и Клементъ откриха въ гроздето и виното така наречения антискорботиченъ витаминъ С; доказа се сѫщо и присъствието на единъ витаминъ В, който изглежда да играе значителна роля при възбудждането на апетита и правилната функция на храносмилателнитъ органи,

Ще се постараемъ да предадемъ на кратко значението на тѣзи отдѣлни елементи въ виното за храненето и подържането на човѣшкия организъмъ, най-вече действието на алкохола въ виното, поради които виното е най-често атакувано и отричано като храна и по този начинъ да можемъ да отговоримъ на най-сѫществените въпроси, които ни интересуватъ въ случая, а именно влиянието на виното върху човѣшкия организъмъ и сѫществува ли едно здравословно писене на вино; оправдано стъ гледище на медицината и хигиената.

Нейната дагледаме най-първо въпроса за алкохолай дали то е само временнъ възбудителъ на нашата нервна система, или е сътрова много или малко опасна за организма или пъкъ е укрепляващо срѣдство и храна. Мненията бѣха дѣлго време, па и още сега сѫ различни. Първиятъ бѣше прочутиятъ германски химикъ Либикъ, който се произнесе, че алкохола аналогично на захарта

е една храна, която изгаря въ нашия организъмъ. Това мнение на Либикъ бъше общо възприето до 1860 година, когато се оспори отъ известно число изследователи.

Людигеръ, Лалемандъ, Дюрой, Маурицъ Перенъ излъзоха съ твърдението, че алкохолът не се декомаонизира въ нашия организъмъ, че не взема никакво участие като храна и чрезъ него-вата само временна фиксация въ нервните центрове, той предизвиква само интоксикация и рушение. Въпреки твърдението на тези изследователи, мнението по действието на алкохола върху човешкия организъмъ остана раздвоено. На едната страна сѫ учениятъ медици, и то не по-малкото: Лузана, Паудеръ, Брюнтонъ, Дежерденъ, Бенаметцъ, Бухардатъ и други твърдятъ като Либикъ, че алкохолът изгаря въ нашия организъмъ и дава известна енергия; на противоположната страна останаха Хопе, Сайлеръ, Херманъ, Волфбергъ, твърдейки че алкохолът преминава презъ нашия организъмъ безъ да се декомпозира и взема участие като храна.

Този интересенъ и отъ първостепенно значение въпросъ бъ наново подетъ и преразрешенъ отъ учениятъ-медици — Бинцъ, Бодланяръ, Албертони, Страсманъ и професоръ Хедонъ отъ Монтпелийския университетъ. Въ 1901 година професоръ Chaveau, въ 1902 год. двама учени американци-медици Atwater и Bénédict отъ Вашингтонъ се занимаваха твърде устърдано съ тази проблема и констатираха, че алкохолът, употребенъ въ умърена доза, представлява храна и предизвиква топлина въ организма, която не би могла да се получи при обикновено хранене безъ алкохолъ. Употребата на алкохола, безспорно, не е една фактическа необходимост, безъ която да не може, той е само прибавка къмъ обикновеното хранене.

Професоръ Armand Gautier твърди, че както масло и захарта, алкохолътъ полпомага организма било при работа, било въ почивка противъ изтощението вследствие всички житейски функции, но само при условие да биде вземанъ въ умърено количество. Споредъ сѫщия алкохолътъ представлява една истинска храна, ако не надминава дневната доза 1 грамъ за 1 килограмъ живо тегло.

Многобройни опити сѫ показали, че алкохолътъ взема участие въ храненето на организма и добре изгаря. Единъ грамъ алкохолъ дава при своето изгаряне 7 калорий, 100 грама алкохолъ или 1 литъръ вино сѫ калорийно равни на 170 грама захаръ, 75 грама масло, на повече отъ 700 грама картофи, 800 грама говеждо месо и 270 грама хлъбъ.

M. E. Ciey, професоръ по физиология, въ своя учебникъ пише: алкохолът е изворъ на енергия за организма, такъвъ какъвъто представляватъ въглехидратитъ и мазнинитъ. Въ малки дози алкохолътъ изгаря въ организма подобно на дървото въ огъня и дава известно количество топлина и тази топлина е необходимо както за мозъка, който мисли, така и за мускулите, иоито работятъ. Алкохолътъ е впрочемъ единъ производителъ на енергия

както и другите хранителни продукти, които консумираме. Днесът голъма част медици възприемат това становище.

Важно е да опоменемъ, че алкохола, съдържащ се във виното, действува по-малко брутално върху организма, отколкото същото количество, употребено като дестилиранъ алкохолъ. И известни професори като Richet, Couchardat твърдятъ, че естественото вино употребено въ умърено количество не предизвиква алкохолизъмъ, и алкохолизъмът се среща най-вече при пиячигъ на дестилирания алкохолъ.

Друга важна съставна част на виното, и то въ значително количество също фосфатитъ — калциевъ, натриевъ, магнезиевъ и желъзенъ фосфатъ. Пастьоръ е първия, който изтъкна значителната роля на фосфатитъ при алкохолната ферментация.

Отъ всички минерали, фосфорътъ, следъ калция е единъ отъ най-важните съставни части на организма. Той се среща въ значително количество при всички клетки и органи на животинското па и растително царство. И съ право професоръ Bouchardat твърди, че безъ фосфоръ е невъзможно образуването и съществуването на клетката.

Изследванията на Flechter, Hopkins, Hill и Mayrhof установиха образуването на млъчна и фосфорна киселини при мускулна работа въ организъмъ. Калцевия фосфатъ се намира и то въ една голъма доза въ скелета на организма; натриевия фосфатъ се среща въ нашата нервна система и мозъкъ, магнезиевия фосфатъ се констатира въ мускулите; желъзния фосфатъ доминира въ червените кръвни тълца на нашата кръвъ.

Употребата на виното дава на организма една значителна пропорция фосфати, които също твърде несъбходими за организма, и също главна негова съставна част, както вече по-горе видяхме.

Същото е и също желъзото във виното. Единъ литъръ вино съдържа отъ 8 милиграма до 5 сантограма желъзо. Като имаме предвидътъ изследванията на професоръ Lapieque, споредът които се установява, че човекътъ приема за 24 часа отъ различните храни, при обикновено хранене, всичко на всичко около 0.15 грама желъзо, та не бихме могли да пренебръгнемъ и виното като храна, която може да даде на организма единъ значителенъ процентъ желъзо.

Твърде интересните изследвания на Bertraud професоръ отъ Сорбоната показваха значението на мангана за нашия организъмъ. Този елементъ има едно значение за оксидиращите ферменти, чието действие е необходимо за клетъчната протоплазма.

Танина — друга съставна част на виното, чието действие е известно на всички лъкари. Огън тукъ следва и доброто действие на червеното вино при нѣкой стомашно-чревни разстройства и захарната болестъ.

Въ последните години професоръ Armand Gautier доказа присъствието на иодъ въ червеното вино. Че този елементъ играе една съществена роля при функциите въ нашия органи зъмъ е известно на всички лъкари. Изследователите Baumann,

Ross, d'Östwald, професорите Gley, Gaunritu Bourcet откриха присъствието на иодъ въ организма — тироидната жлеза, паратироидната жлеза, нормалната кръвъ, менструалната кръвъ, кожата, ноктите и костите съдържат известна част иодъ.

Миризмата на виното дължаща се на етерни матери, упражнява безъ съмнение едно благотворно влияние върху стомашната секреция и на това се дължи действието на виното като възбудител и регулатор на апетита. Тукъ нека опоменемъ за изследванията на Garin, Froment, Anic и Delon, които доказаха, че ароматичните вещества възбуджат стомашната секреция.

Обичая да се пие малко вино следъ супата е медицински напълно оправдано.

Нека споменемъ и за великия Пастъоръ, който отвори пътя на модерната медицина и обесмърти името си съ изследванията върху ферментацията, като и изтъкна хигиеничното значение на виното.

Споредъ другъ ученъ — Ponchet, умърената употреба на виното предизвиква при хората благотворна възбуда и улеснява храносмилането. Виното стимулира твърде добре сърдцето, усилива кръвообращението и мозъчната дейност.

Ученитѣ Martinet и Fissinger твърдятъ, че е по голъма въроятността да се достигне стогодишна възрастъ при една умърена употреба на вино. И не е чудно, гдето наблюдаваме твърде често хора на 80—90 годишна възрастъ, които въпреки употребата на умърено количество вино, се чувстватъ още съвършено здрави. Известни учени-медици даже твърдятъ, че тъзи, които умърено употребяватъ вино, носятъ палмовото клонче на дълголътието. Zegrand твърди, че сръдната продължителност на живота при алкохолизът е 53 години, при въздържателитъ 59 години, а тъзи, които пиятъ умърено вино до стигатъ сръдно до 63 години. Явява се въпросътъ, кое е количеството вино, което може да се употреби, безъ да има опасност отъ алкохолизъмъ? И на този въпросъ ученитѣ се постараха още навреме да отговорятъ. Общо е възприето, че 700 грама вино за 24 часа, при единъ сръдно тегло човѣкъ, може да се употреби безъ да има опасност отъ алкохолизъмъ. Това е, разбира се, общо казано. Има хора, които въобще не могатъ да поласкатъ даже и вино, а други пъкъ, които надхвърлятъ това количество безъ каквато да биде вреда за организма,

Известно ни е приложението на виното при лъчението на нѣкои заболявания.

Въ началото на XIX вѣкъ голъмтѣ учени-медици Zaëne, Chomel, Petit, Pinel, и английскитѣ прочути лъкари Graves, Stockes, Todd сѫ прилагали виното при лъчението на старческата пневмония и противъ изтощение при коременъ тифъ.

Още въ 1856 година Glande Bernard е констатиралъ, че виното въ малки количества възбуджат стомашната секреция и улесняват храносмилането. Прочутия руски физиологъ Павловъ е повторилъ опитите въ лабораторията си въ Смолни и е дошълъ до същите резултати.

Албертъ Мартини, единъ отъ най-прочутитъ лъкари по стомашно чревнитъ заболявания пише въ своята книга, че хората съ стомашни болки и разстройства сѫ твърде склони да употребяватъ при болки дестилиирани спиртни напитки; за да ги отвикнемъ отъ този навикъ, можемъ да имъ позволимъ да употребяватъ бъло вино въ малка доза, разредено съ вода.

Заслужаватъ внимание и изследванията на професоръ Зо-срег отъ Парижкия медицински факултетъ върху действието на виното при жлъчната секреция. Виното, споредъ сѫщия, вследствие на съдържащия се въ него алкохолъ и алкални цитрати е единъ отличенъ медикаментъ за жлъчните клетки, които улеснява най-вече жлъчната секреция; обаче виното е и опасно за черния дробъ, когато се употребява прекалено, защото може да руши черния дробъ и доведе до опасното страдание — чернодробна цироза — болестъ при алкохолизътъ.

Zegendre и Martinet, известни лъкари, позволяватъ бъло или червено вино въ малки количества при жлъчни камани.

Че виното е чисто отъ бактерий и най-вече отъ колибацили така често сръщащи се въ водата това е известно на всички лъкари.

Професоръ Пикъ отъ Виена и професоръ Sabrazes отъ Бордо доказаха, че виното убива тифозните бацили.

Alberi Matiew и Fissinger доказаха доброто действие на виното при случаи отъ стомашна ленивостъ.

При нѣкое заболявания въ пикочните пътища, каквато е колибацилозата, дължаща се на колибацили въ урината, които се развиватъ най-вече при алколна урина — умърената употреба на виното е дала отлични лъчебни резултати.

Дълга е листата на знаменити учени-медици, които макаръ и да иматъ ясна представа за вредите отъ алкохолизъма, не отричатъ хигиеничната и медицинска стойност на виното.

И така е въ живота, всичко което поддържа този животъ и служи за храна на организма, употребено неразумно и прекалено, може да го вреди и руши. Нѣма идеална храна, която при каквито да било условия да не вреди организма.

По въпроса за виното сѫщо трѣба да бѫдемъ наясно, че една умърена употреба на вино указва благотворно влияние върху организма въ това нѣма никакво съмнение. Най-сѫщественото пакъ остава да иквърши индивида, отъ чиято воля зависи да използува виното като една истинска полезна прибавка къмъ обикновеното хранене или прекали съ неговата употреба и причини само вреди и рушения на своя организъмъ.

Така, че ако искаме да бѫдемъ обективни, ние лъкаритътъ колкото и да сме противъ алкохола, като имаме предвидъ и всички изследвания, които сѫ извършени въ това направление, не ще да можемъ, специално виното да наредимъ къмъ ония чисто алкохолни напитки, на които отричаме каквато да била хранителна стойност и полза за организма и съмтаме като важни фактори за алкохолизма.

Положението на пазаря.

Чужбина.

Съ наближаването на празниците се забелѣзва едно по голѣмо раздвижване на мѣстните пазари, безъ да се повлиява съ това общото затягане на международния пазаръ. Има известно раздвижване въ дипломатическите крѣгове за установяване търговски договори, митнически тарифи и облекчения, които ще внесат известни обмекчения въ търговията съ вината. Въ този моментъ Австрия е въ преговори съ Унгария, отъ друга съ Италия за единъ контингент споредъ който да се внесат опредѣлени количества вина по намалени тарифи,

Франция и Белгия разглеждатъ митнически договоръ.

Холандия и северните страни сѫ склонни да позволятъ вноса на опредѣлено количество вино на компенсационни начала.

Въ отдѣлните винарски страни положението е следното:

Австрия. Положението на пазара спокойно. Опасяватъ се отъ намалението на консумацията.

Унгария. Сдѣлките, сключвани за износъ на вина сѫ ограничени. Пазаря е спокоенъ.

Чехославакия. Забелѣзва се силно спадане на цените поради голѣмото предлагане.

Ромъния. Цените непрекъснато спадатъ, особено за обикновените вина.

Германия. Пазаря спокоенъ, цените доста високи, а консумацията силно намалена.

Италия. Въ известни области се забелѣзва едно усилено раздвижване на пазаря, особено въ Сицилия. Цените на вината се подържатъ въ очакване единъ по-голѣмъ износъ, а сѫщо и на вѫтрешните пазари за едно по-усилено търсене.

Франция. Въпрѣки редица законоположения, които се приематъ за намаление на кризата между винарското съсловие, положението на пазаря е много отекчено. Сдѣлките сѫ незначителни.

Испания. Пазаря е спокоенъ. За сега нѣма никакъвъ износъ.

България.

Пласмента на вината отъ тазгодишната реколта отива доста трудно. Забелѣзва се напоследъкъ едно по-голѣмо раздвижване и търсене за предстоящите празници. Закупуватъ се вина въ по-голѣми количества отъ кооперациите, докато частните производители се въздържатъ и изчакватъ по добри цени. Въ нѣкои райони тази година има, за сѫжаление, значително количество вина прекарали неправилна ферментация и заболѣли въпоследствие отъ превръщане, потъмняване и пр.

Цените, по които се закупуватъ вината се движатъ между 4—5 лв. за северо-българските вина и 5—7 лв. за южно-българските обикновени вина.

St.

ХРОНИКА.

Износителите на грозде, плодове и зеленчуци бѣха свикани на 10 до 12 декември т. г. отъ Дирекцията на търговията, индустрития и занаятите при Министерството на народното стопанство на конференция, на която бѣха сложени за разглеждане всички въпроси,

свързани съ износа на грозде, плодове и зеленчуци, а по-обстойно следните такива:

1. Констатираче недостатъците на износа въ страната и въ чужбина и мѣрки за отстраняването имъ.

2. Нуждата отъ засилване контрола върху износните предмети.

3. Нуждата от създаване на осведомително-разпределителни бюра въ чужбина.

4. Мърките, които тръбва да се вземат за редовното изплащане на получаемите от продажбата на гроздето и другите земеделски произведения суми въ странство.

5. Начинъ за организиране износната ни търговия съ тези предмети, съ огледъ да се получат възможни най-големи резултати от последната и

6. Разни.

По желание на Министерството на народното стопанство, конференцията не взема никакви решения. Изказаните мнения се само протоколираха отъ отдѣлни комисии и при изработване на една бѫща наредба-законъ за търговията съ поменатите произведения, протоколитъ ще се иматъ предвидъ.

Търговията съ грозде и специално износа на десертното грозде е отъ твърде големо значение за българските лозари, особено пък като се има предвидъ:

1. Че пространството на десертните лозя възлиза кръгло на 138000 декара, отъ които 42,000 съ Афузъ Али и разликата Димитъ и други десертни сортове.

2. Че при пълно плододаване на всички тия лозя ще се получава при нормална реколта, срѣдно по около 80—85 милиона кгр. грозде годишно.

3. Че тенденцията е за увеличаване пространството на десертните лозя.

Поради това, въпроса за търговията съ десертното грозде тръбва да биде предметъ на обстойно проучаване отъ страна на всички лозарски дружества, а особено на ония, въ районите на които отглеждането на десертните сортове е застъпено въ по-голямъ размѣръ.

Същиятъ този въпросъ ще бѫде разглеждан въ скоро време отъ Управителния съветъ на Българския лозарски съюзъ и отъ този на Кооперативна централа на лозарите въ България, а вѣроятно ще се повдигне и на предстоящия петнадесети редовенъ лозарски конгресъ.

Лозарските дружества да изпратятъ най-късно до 15 януари 1935 г. въ канцеларията на Българския лозарски съюзъ мотивира-

нить си временни решения по точките, съдържащи се въ дневния редъ на поменатата конференция

Кооперативната централа на лозарите въ България ще достави презъ идущата пролѣтъ едно големо количество сичъ камъкъ за задоволяване нуждите на лозарите

Подробности относно качеството, изплащане, цена и пр. ще бѫдат оповестени въ скоро време. До тогава лозарите и лозарските организации да не даватъ поръчки си комуто и да било.

Кооперативната централа на лозарите въ България въпреки кратки си периодъ на съществуване и ограничения кръгъ на дейностъ, приключва годината съ добъръ активъ.

Лозари, станете чрезъ вашите организации колективни членове на Централата, съ което ще дадете възможностъ да разшири тя своята дейност и се намѣси осезателно и благотворно въ лозарската ни икономика.

Подробности и образци отъ заявления за членуване искайте отъ канцеларията на Кооперативната централа на лозарите въ България, ул. „Ст. Караджа“ № 7. — София.

Поправка. Въ статията на Ив. Георгиевъ „Върху възможността за производство на виненъ камъкъ у насъ“, помѣстена въ брой 8 на списанието, да се направятъ следните поправки:

На стр. 221, редъ 25 отъ горе думата *алкохолни* да се чете *алкални*.

На същата стр., редъ 3 отъ долу думата *калиевъ* да се чете *калицевъ*.

Книжка 10 -- последна отъ т. г. (XIX) ще излѣзе въ началото на м. февруари 1935 г. и ще бѫде изпратена само на изплатилите абонамента си,

По случай встѫпването въ XX-та годишнина на списание „Лозарски прегледъ“ редакцията ще издаде юбилейна книжка, въ която ще даде кратъкъ прегледъ за дей-

ността на списанието и Лозарския съюзъ, отъ основаванието имъ 1911 година и до днесъ. И за споменъ и морална награда ще помѣстъ портретитѣ на всички досегашни председатели на съюза, редактори и сътрудници на списанието.

Затова умоляватъ се всички досегашни председатели, редактори и сътрудници (на покойнитѣ, близкитѣ имъ) да изпратятъ на редакцията въ Плѣвѣнъ най-късно до 15 януари 1935 г. портретитѣ за да бѫдатъ помѣстени.

Министерството на народното стопанство е направило всички необходими разпореждания да се продължи работата по установяване нормитѣ на българските вина. Събиратъ се проби вина отъ т. г. реколта, които ще се изследватъ както това се направи за пробите отъ реколти 1932 и 1933 години въ Лозарския институтъ при университета и въ Лозаро-Опитната станция въ гр. Плѣвѣнъ. Следъ приключване на г. изследвателитѣ, Министерството ще разполага съ данни върху три последователни години, които ще послужатъ за основа при изработка на правилника за нормитѣ, на който трѣбва да отговарята нашите вина, разгледани по райони. Съ това ще се тури начало на ефикасна защита на вината отъ фалшивификации и отъ злоупотрѣблението съ произхода имъ.

Произведени сѫ т. г. въ България 10,904,169 облагородени вкорени лози.

Решено е по принципъ да се създаде при Дирекцията на монопола фондъ, за подобреие на лозарството и винарството за която цель ще се отдѣля ежегодно една част отъ печалбитѣ на Дирекцията. Учредяването на фонда ще стане съ приемане бюджета на Д. М. за идущата 1935 год.

Изразходването на сумитѣ по фонда ще става по решение на дирекционния съветъ, въ който ще влиза и представител на Б. Л. С. съ свещателенъ гласъ.

Създаването на фонда за подобреие на лозарството и винарството може да се смѣта, като едно отъ доказателствата, че законътъ за монопола на спирта и сливовата ракия

не е чисто фискаленъ законъ, но преследва и стопански цели. То отговаря на исканията на Съюза още при акцизната система — част отъ това, което българското лозарство плаща на държавата, да се отдѣля за подобреие на сѫщото.

На 17 тогу, въ 9 часа сутриньта въ Министерството на външнитѣ работи въ Парижъ, се състоя редовно заседание на изпълнителния комитетъ на международната винарска служба, съ следния дневенъ редъ:

1) Рапортъ на Директора по бюджето проекта за приходитѣ и разходитѣ за 1935 година.

2) Рапортъ на Директора за дейността на службата по винарство презъ втората половина на 1934 год.

3) Рапортъ на г. L. Garcia de Los Salmones върху употреблението на хладилниците при запазване на виното и гроздето.

4) Рапортъ на г. M. Ginestet върху проекта за проагитиране на виното въ Съединенитѣ щати.

5) Изложение на г. Louis Dop върху организирането на една дипломатическа конференция за уеднаквяване методитѣ по изследване на вината.

6) Рапортъ на Директора а) върху медицинската пропаганда на виното.

б) полученитѣ резултати отъ конференцията въ Beziers.

в) приготовление на международния лозаро винарски конгресъ въ Лозана.

7) Рапортъ на Директора върху пропагандата за увеличаване консумацията на десертно грозде и гроздовъ сокъ. Определение датата и седалището на Международния конгресъ за гроздето.

8) Размѣна на мисли между странитѣ, износителки на вина, за да се реализира едно съглашение за завладяване нови пазари за вината — докладва г. A. Marescalchi, държавенъ подсекретаръ за земедѣлието въ Италия.

9) Погледъ върху международното състояние на лозарството — докладва г. M. Samarakis, гръцки делегатъ.

България се е представлява отъ нашия пълномощенъ министъръ въ Парижъ. Ив. Г.

Забелѣзана печатна грѣшка. На стр. 280, редъ б отдолу да се чете: Нека разгледаме най-първо въпроса за алкохола дали той е

Лозари,

Готовете се за предстоящия лозарски конгресъ. Датата и дневния редъ ще бждатъ съобщени въ кн. 10.

Най-удобно и евтино е абонамента и други суми, изпращани на редакцията да става чрезъ открыта ни пощенска чекова сметка № 878.

РЕДАКЦИЯТА,

Лозари, изпълнете дълготъ си къмъ върховната си професионална организация —

Български Лозарски съюзъ.

Колективните и лични членове, които не сѫ си внесли членския вносъ за минали години, да побързатъ да го внесатъ. Изплатете си членския вносъ и за настоящата 1934 г.

Адреса е: Български Лозарски съюзъ ул. „Ст. Караджа“ № 7 — София. Телефонъ № 68,58.

Всички лозарски д-ва и кооперации и всъки съзнателенъ български лозарь тръбва да станатъ членове на

Кооперативната централа на лозаритъ въ България.

Това сдружение ще изиграе голъма роля въ лозарската икономика, само когато обедини всички лозари въ страната.

Адреса е: Кооперативна централа на лозаритъ въ България, ул. „Ст. Караджа“ № 7 — София.

Всичко, което се отнася за редакцията и администрацията на сп. „ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ“, като пари, статии, дописки и др., да се изпраща на адресъ:

сп. ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ - Пловдивъ

Абонамента е 50 лв. за година предплатени.

За читалища и учреждения сѫщо 50 лева.